

Convoul de Ion Bucheru, la Teatrul „A. Davila” din Pitești — o secvență tensionată din lupta comuniștilor

O abordare cu seriozitatea cuvenită

1 Prima propoziție care se impune în general, scenele dramatice au tratat cu seriozitatea cuvenită participarea cu spectacole în cadrul etapei finale a Festivalului Național „Cin-tarea României”; accentuez cu **spectacole**, fiindcă numărul recitalurilor n-a fost elocvent pentru capacitatea profesională a teatrului nostru. S-a muncit bine — cum se spune — s-a confirmat calitatea majorității montărilor, a scenografiei și, nu în ultimul rând, a interpretărilor. Față de alte ediții s-au prezentat mai multe lucruri noi, premie-re recente ale instituțiilor în cauză și chiar premiere absolute, ieșite la rampă în „ultima oră”: **Moștenirea** de Titus Popovici (Teatrul Național din București, regia Horea Popescu și Mihai Manolescu), **Moara de pulbere** de D. R. Popescu (Teatrul de Stat din Oradea, secția română, regia Ioan Ieremia), **Fără aprobare** de Petre Ispas (Teatrul Mic, regia Cristian Hadjiculea), **Porni Luceafărul** de George Chirilă (Teatrul Bacovia din Bacău, regia Constantin Codrescu), **Sculptură în os** de Paul Everac (Teatrul Dramatic din Brașov, regia Dan Alecsandrescu), spre pildă.

În **totul** nostru se așază, în prim plan, montările cu piese verificate prin ani și ele în spectacole foarte „proaspete” — **Piticul din grădina de vară** de D. R. Popescu (Teatrul Național din Craiova, regia Silviu Purcărete, scenografia Ștefania Cenean), **Cartea lui Iovlță** de Paul Everac (Teatrul Național „Vasile Alecsandri” din Iași, regia Dan Alecsandrescu). Nu cred de cuviință să le fac cronica; între timp, beneficiarii — titularii spațiului consacrat „criticii dramatice” și publicul — și-au spus cuvântul. Important rămâne faptul că trupele numite au oferit **haine noi** (în cazul celor din „Bănie” cu **totul noi**) textelor.

2 De subliniat că aproape jumătate dintre spectacole nu au constituit o noutate: au confirmat **Lungă poveste de dragoste** de Tudor Popescu (Teatrul de Stat din Sibiu, secția română, regia Cristina Ioviță), **Sfintul Mitică Blajinu** de Aurel Baranga (Teatrul de Comedie, regia Valeriu Moisesescu) și, mai ales, **Cel care plătesc cu viața** de Ion

românească, să mediteze la trecerea timpului și la permanența înaintașilor săi, intrupați, de această dată, în făptura eroică a lui Mircea cel Mare.

Titus Popovici a creat tipologii și caractere care prin intermediul maestrului Horea Popescu au fost transfigurate scenic de reputații actori al primei scene românești, cu dăruire și rafinament artistic.

2 Prin natura lucrurilor, am văzut toate spectacolele înscrise în competiție. Trebuie remarcată seriozitatea concurenților, care a condus la descoperirea și dobândirea a noi resurse și valențe interpretative, la creșterea nivelului artistic al spectacolelor.

3 Răspunsurile date pentru primele întrebări demonstrează că foarte mulți actori mi-au atras atenția și m-au impresionat prin modul în care și-au construit și prezentat personajele în contextul general al spectacolelor.

Semnificativi? Impunători: Adriana Trandafir, Leni Pința-Homeag, Mirela Cloabă, Diana Gheorghian, Ștefan Iordache, Gheorghe Cozorici, Tudor Gheorghe, Victor Rebenglu, Mircea Albulescu, Valentin Uritescu.

Bălan, după romanele lui Dinu Săraru (Teatrul Dramatic „Maria Filotti” din Brăila, regia Mircea Marin).

3 Au impresionat în mod cu totul aparte interpreții din generații diferite: Viorica Geantă-Chelbea (**Sculptură în os**, (Brașov), Mirela Comnoiu-Marin (spectacolul brăilean amintit), Leni Pinjea-Homeag și Mirela Cioabă (la Craiova), Miriam Cuiabus (la Oradea !), Ion Haiduc (în **Dalbul pribag** de D. R. Popescu, la Teatrul Național din Timișoara), Emil Coșeru (în **Ioviță**, la Iași), Tudor Gheorghe (la Craiova), Aurel Giurumia (în **Mitică Blajinu**), Nicolae Gherghe (**Meșterul** de Dumitru Dem Ionașcu, la Petroșani), Anton Filip (**Sorana** de Tudor Popescu, la Teatrul din Sfintu Gheorghe, regia C. Codrescu)...

Constantin PAIU

Pledoarie pentru demnitate

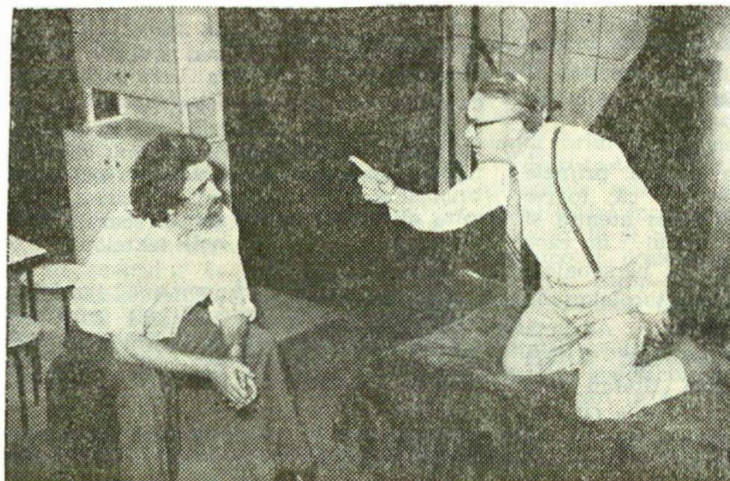
Mai întâi o rapidă (și necesară) contabilitate: în cele două „reprize” ale circuitului teatral la care am participat, însumând nouă zile de lucru efectiv, am vizionat nouă spectacole și opt recitaluri de poezie. Dintre acestea, cunoșteam doar un singur spectacol și un fragment dintr-un recital. Considerind exigențele obligatorii ale competiției în care erau angajate teatrele noastre dramatice, am putut reține, pentru discuția de față, patru

spectacole și două recitaluri, ceea ce înseamnă, în aceeași optică a cifrelor contabilicești, 44,44% și, respectiv, 25%. Procentaj satisfăcător? Nu cred, atita vreme cit eșantioanele selectate din repertoriile a două stagii, erau socotite, de colectivele teatrale implicate și, mai departe, de forurile tutelare județene, drept reprezentative pentru starea „la zi” a cotei calitative la care se situează acele scene profesionale.

1 Prin „spectacole în premieră” voi înțelege nu doar acele montări care au avut premiera în seara cind am fost oaspeții unui teatru (cum s-a întâmplat la Naționalul din Iași, cu **Cartea lui Ioviță**, de Paul Everac), ci toate acele spectacole pe care le vedeam pentru prima dată.

Fără a stabili o ierarhie absolută (de altfel, nu acesta este scopul anchetei inițiate de revista dvs.), voi numi, în sensul întrebării avansate, reprezentatia mai sus amintită, spectacolul de la Teatrul Dramatic „Maria Filotti” din Brăila, cu textul lui Ion Bălan, **Cel care plătesc cu viața** (după romanul lui Dinu Săraru) și **Piticul din grădina de vară** de D. R. Popescu, de la Teatrul Național din Craiova.

O trăsătură comună pentru toate aceste trei evenimente teatrale: în centrul pledoariei dezvoltate pe scenă este situată (fie prin sugestia textului, fie prin demersul regizoral) ideea demnității, a verticalității comportamentale a omului; sintem invitați, de trei amfitrioni diferiți, la niște colocvii despre ceea ce ne justifică (sau ar trebui să ne justifice) con-

Cartea lui Ioviță la Naționalul din Iași — un spectacol de dezbatere angajată